

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/39/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200343
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8012200343.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Ing. JUDr. Miroslava Gavaleca PhD. a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. a JUDr. Igora Belka v právnej veci žalobkyne: U. L., bytom I., právne zastúpenej JUDr. Martinou Jenčovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Slovenská č. 69, proti žalovanému: Okresný úrad v Prešove (pôvodne: Katastrálny úrad v Prešove, Konštantínova č. 6), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Co 2/2012/Lu zo dňa 7.3.2012, v konaní o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/12/2012-55 zo dňa 8.11.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/12/2012-55 zo dňa 8.11.2012 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v sume 137,97 Eur (titulom trov právneho zastúpenia) k rukám jej právnej zástupkyne do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Prešove rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie č. Co 2/2012/Lu zo dňa 7.3.2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie vydané Správou katastra Prešove č. C ROEP 24607/12/2011/Pe zo dňa 12.1.2012 o nevyhovení námietke žalobkyne proti výpisu z návrhu registra obnovej evidencie pozemkov (ďalej len „ROEP“) podľa ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/1995 Z.z.“).

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalovaného zaviazal k ich úhrade žalobkyni a to v sume 470,37 Eur za trovy právneho zastúpenia a 66 Eur za súdny poplatok.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňového správneho orgánu boli nepreskúmateľné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci a pre nedostatok dôvodov.

Krajský súd konštatoval, že v administratívnom spise sa nenachádzalo vyjadrenie komisie, ktorá mala podľa § 7 ods. 3 zákona č. 180/1995 Z.z. posúdiť námietky žalobkyne proti návrhu ROEP. Z obsahu administratívneho spisu ani z rozhodnutí správnych orgánov podľa krajského súdu nevyplývalo, či žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, či bola vyzvaná na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia, a teda, či mala možnosť účinne sa brániť proti záverom správneho orgánu pred vydaním rozhodnutia správy katastra.

Ďalej súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobkyňa predložila ako dôkaz rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu Prešov zo dňa 29.05.2009 č. OPÚ-2009/01213-10/Šv, podľa ktorého nespĺňala podmienky uvedené v § 3 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 503/2003 Z.z.“) na vrátenie vlastníctva k pozemkom alebo priznanie práva na náhradu za časti pozemkom v k.ú. K., PKV č. 119, mpč. 712/2 oráčina vo výmere 72 m² a mpč. 789/1 oráčina vo výmere 86 m² z dôvodu, že predmetné pozemky neprešli do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby niektorým zo spôsobov uvedených v § 3 zákona. Krajský súd uviedol, že z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, správny orgán mal za preukázané, že v dôsledku vyvlastňovacieho rozhodnutia ONV v Prešove, odboru výstavby č. Výst. 5942/68 zo dňa 19.9.1969 nedošlo k strate vlastníctva, čo preukazuje list vlastníctva č. XXXX k.ú. S. a preto obvodný pozemkový úrad posúdil reštitučný nárok žiadateľov (i žalobkyne) na časti predmetných parciel za neoprávnený.

Krajský súd nepovažoval za správny postup žalovaného, ktorý sa dôsledne nezaoberal odvolacími námietkami žalobkyne a bez toho, aby odstraňoval vady odvolania a vyzval odvolateľku, aby predložila potvrdenie Obvodného pozemkového úradu v súvislosti s vyvlastňovacím rozhodnutím a vyvlastnením nehnuteľností, na ktoré poukázala vo svojom odvolaní, zamietol jej odvolanie.

Vyjadril názor, že za každé porušenie § 33 Správneho poriadku (ďalej len „SP“) treba považovať situáciu, keď sa účastník správneho konania dozvedá o vykonaných dôkazoch, príp. stanoviská správnych orgánov alebo iných orgánov až z odôvodnenia doručeného rozhodnutia vo veci samej, a to bez ohľadu na to, či ide o rozhodnutie prvostupňového alebo druhostupňového orgánu.

Podľa záveru krajského súdu žalovaný napriek dokazovaniu, ktoré vo veci vykonal, nezistil spoľahlivo skutočný stav veci a svoje rozhodnutie opieral o neúplné, resp. nedostatočné podklady. Správne orgány teda nevykonali všetky právne relevantné dôkazy v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci. Krajský súd konštatoval, že neobstojí obrana žalovaného, že rozhodnutie obvodného pozemkového úradu, na ktoré poukázala žalobkyňa v žalobe, mu nebolo známe. Bolo povinnosťou žalovaného vyzvať žalobkyňu na odstránenie väd odvolania, t.j. na preukázanie jej tvrdenia.

Krajský súd žalovanému uložil postupovať tak, aby bol náležité zistený skutkový stav veci, vyporiadať sa s námietkou žalobkyne vo vzťahu k právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia, ako aj s námietkou, že správne orgány mali prihliadnuť na rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Prešove zo dňa 29.5.2009 č. OPÚ-2009/01213-10/Šv, opätovne sa zaoberať dôvodnosťou námietky žalobkyne proti ROEP a vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie riadne odôvodniť tak, aby poskytovalo skutkovú aj právnu oporu výroku rozhodnutia a reagovať na námietky žalobkyne vznesené v odvolaní proti prvostupňovému správnomu rozhodnutiu v žalobe.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalovaného

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie dôvodiac, že argumentácia krajského súdu vychádzala z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Žalovaný uviedol, že dôvodom zrušenia rozhodnutia žalovaného bola skutočnosť, že sa nezaoberal rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Prešove zo dňa 29.5.2009 č. OPÚ-2009/01213-10/Šv. Ako z rozsudku krajského súdu vyplynulo, žalobkyňa uvedené rozhodnutie predložila až na hlavnom pojednávaní. Podľa neho časti vyvlastnených parciel mpč. 712/2 o výmere 72 m² a mpč. 789/1 o výmere 86 m² neprešli do vlastníctva štátu, resp. ktorých výmery na LV č. XXXX v k.ú. S. sú zhodné s výmerami uvedenými v PKV č. 119, a preto v dôsledku vyvlastňovacieho rozhodnutia ONV v Prešove nedošlo k strate vlastníctva.

Žalovaný krajskému súdu vyčítal, že tento sa nezaoberal otázkou, akoby správny orgán mal postupovať v prípade, ak by mal toto rozhodnutie OPÚ v svojej dispozícii, len mu uložil povinnosť opätovne sa vysporiadať s námietkou žalobkyne vo vzťahu k právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia, ako aj s námietkou, že správny orgán mal prihliadnuť na rozhodnutie OPÚ. Krajský súd sa však nezaoberal tým, že otázku vlastníckeho práva k sporným vyvlastneným častiam predmetných parciel mal žalovaný jednoznačne vyriešenu už zapísaným vyvlastňovacím rozhodnutím ešte do vtedajšej evidencie nehnuteľností PVZ č. 184/75. Rozhodnutie OPÚ podľa žalovaného spochybňuje verejnú listinu už v katastri zapísanú, a to práve predmetné vyvlastňovacie rozhodnutie. Toto rozhodnutie OPÚ však nie je listinou spôsobilou na zápis do katastra nehnuteľností, nie je listinou preukazujúcou vlastnícke právo žalobkyne k častiam vyvlastnených parciel zapísaným v katastri nehnuteľností v prospech iného vlastníka a nie je spôsobilé zvrátiť zistený skutkový stav, resp. rozhodnutie žalovaného. Žalovaný dodal, že ak by aj uvedené rozhodnutie OPÚ mal v čase konania k dispozícii, v konaní o ROEP by táto listina nemala žiadnu právnu silu, práve preto, že nie je listinou preukazujúcou vznik, zmenu alebo zánik práva k nehnuteľnostiam. Preto argumentáciu krajského súdu, že žalovaný správny orgán mal skúmať existenciu tejto listiny nespôsobilej na zápis do katastra nehnuteľností a nepreukazujúcej vlastnícke právo k sporným častiam vyvlastnených parciel zapísaných na základe verejnej listiny v prospech iného vlastníka, žalovaný považoval za nesprávnu a vychádzajúcu z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Podľa žalovaného právnym prostriedkom na dosiahnutie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedali právnemu stavu tvrdenému žalobkyňou, je určovací žaloba podľa § 80 písm. c/ O.s.p.

Žalovaný tiež uviedol, že zápisy právnych vzťahov o nehnuteľnostiach v čase zápisu vyvlastňovacieho rozhodnutia do evidencie nehnuteľností sa spravovali zákonom č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností v znení neskorších predpisov a mali len deklaratórny charakter. Správny orgán nemá právomoc v správnom konaní posudzovať platnosť resp. neplatnosť verejnej listiny vydananej iným orgánom. Uvedený právny názor je v súlade s ustálenou judikatúrou (rozsudky NS SR sp. zn. 1 Sžo/80/2007, 3 Sžo/169/2010...).

K tvrdeniu krajského súdu, že v administratívnom spise sa nenachádzalo vyjadrenie komisie, ktorá mala podľa § 7 ods. 3 zákona č. 180/1995 Z.z. posúdiť námietky žalobkyne, žalovaný uviedol, že tomuto odporuje príloha č. 12 spisového materiálu, obsahom ktorej je aj zápisnica zo zasadnutia komisie ROEP pre k.ú. S. zo dňa 11.8.2011 s poznámkami k prejednávanej námietke.

Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietnuť.

III.

Stručné zhrnutie vyjadrenia žalobkyne k odvolaniu žalovaného

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaný spochybňoval správnosť podanej žaloby tvrdiac, že žalobné dôvody nereagovali na predmet

konania a že žaloba išla nad rozsah dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj to, že v žalobe neboli uvedené ustanovenia právnych predpisov, ktoré mal žalovaný porušiť.

Žalobkyňa k uvedenému zdôraznila, že jej žaloba v celom rozsahu vychádzala z podaného odvolania, žiadne ďalšie dôvody nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia v nej neuviedla, iba precizovala odvolacie dôvody. V súvislosti s uvedeným poukázala na súčasnú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej je zásadne prípustné uplatniť v správnej žalobe aj právne námietky, ktoré neboli vznesené v správnom odvolacom konaní.

K námietke žalovaného, že o existencii rozhodnutia OPÚ sa dozvedel až z podanej žaloby uviedla, že už v podanom odvolaní na toto rozhodnutie poukazovala. Okrem toho táto argumentácia žalovaného neobstojí aj z toho dôvodu, že povinnosťou správneho orgánu v správnom konaní je zistiť všetky pre rozhodnutie rozhodujúce skutočnosti, teda zistiť skutočný stav veci. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov (§ 32 ods. 1 SP). Ide o zásadu materiálnej pravdy, ktorou je správne konanie ovládané a ktorú žalovaný správny orgán v danom prípade neaplikoval dôsledne.

Podľa žalobkyne neobstojí ani námietka, že rozhodnutie OPÚ nie je listinou spôsobilou na zápis do katastra nehnuteľností. V danom prípade nešlo o katastrálne konanie, ale o konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov podľa zákona, kde sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje ROEP. Podľa § 5 zákona č. 180/1995 Z.z. sa na toto konanie vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Úlohou správneho orgánu je preto postupovať nielen podľa katastrálneho zákona, ale predovšetkým podľa zákona č. 180/1995 Z.z. a podľa SP, teda úlohou žalovaného bolo zistiť existenciu právoplatného rozhodnutia OPÚ a s týmto rozhodnutím sa vysporiadať, resp. z neho vychádzať.

Žalobkyňa zdôraznila, že OPÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že žalobkyňa nemá právo na vrátenie vlastníckeho práva k častiam parciel E KN pare. č. 789/1 a 712/2, pretože tieto neprešli na štát ani inú právnickú osobu. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že OPÚ si nechal vypracovať identifikáciu parciel Správou katastra Prešov, podľa ktorej uvedené nehnuteľnosti boli v celej výmere zapísané na fyzické osoby, v dôsledku čoho mal za preukázané, že vyvlastňovacím rozhodnutím č. Výst. 5942/68 nedošlo k strate vlastníctva. Podľa žalobkyne rozhodnutím OPÚ sa vyriešila otázka, kto je vlastníkom sporných nehnuteľností a z tohto mal žalovaný v konaní o ROEP aj vychádzať. Neobstojí preto jeho tvrdenie, že správny orgán mal otázku vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam vyriešenú zapísaným vyvlastňovacím rozhodnutím ešte do vtedajšej evidencie nehnuteľností PVZ č. 184/75. Podľa § 6 zákona č. 180/1995 Z.z. podkladmi na zostavenie registra nie sú len zápisy v katastri, ale aj z iných zdrojov. Okrem toho vlastnícke právo bolo v tomto prípade zapísané na žalobkyňu, resp. jej právnych predchodcov na LV a v zmysle § 70 ods. 2 katastrálneho zákona, údaje katastra o právach k nehnuteľnostiam sú hodnoverné a záväzné, teda kataster nemôže svojvoľne spochybniť vlastnícke právo osoby zapísanej na LV. Napriek uvedenému správny orgán v návrhu ROEP vymazal žalobkyňu ako spoluvlastníčku časti parciel, ktoré mali byť vyvlastnené, a to na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia bez riadnej doložky právoplatnosti, keďže poznámku, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť za takúto doložku nemožno považovať. Ak žalovaný tvrdil, že nebol oprávnený posudzovať platnosť, resp. neplatnosť listiny, je dôležité poukázať na to, že žalovaný je povinný posúdiť spôsobilosť listiny na zápis práv, čo listina bez doložky právoplatnosti nieje.

Na záver svojho vyjadrenia žalobkyňa vyjadrila názor, že nebolo účelom zákona č. 180/1995 Z.z. takýmto spôsobom spochybňovať jej vlastnícke právo a vyvolávať súdne spory o určenie vlastníctva.

IV.

Argumentácia prvostupňového správneho rozhodnutia

Žalobkyňa podaním zo dňa 19.4.2011 vzniesla námietku podľa § 7 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. proti návrhu ROEP týkajúcu sa pozemkov parciel registra E KN 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1 v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z. O uvedenej námietke žalobkyne rozhodla správa katastra rozhodnutím č. C ROEP

24607/12/2011/Pe zo dňa 12.1.2012 tak, že námietke nevyhovela.

Správa katastra v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedla, že parcela E-KN 1-712/2 je delená „pionierskou železničkou“, preto je v registri ROEP riešená ako parcela registra E-KN č. 1-712/2 o výmere 1375 m², parcela registra E-KN č. 1-712/102 o výmere 146 m² a parcela registra E-KN č. 1-712/202 o výmere 70 m². Parcela registra E KN č. 1-712/202 bola vyvlastnená v prospech „pionierskej železničky“ pre vlastníka Mesto Prešov pod PVZ č. 184/75. Parcela registra E-KN č. 1-789/1 je tiež delená „pionierskou železničkou“, preto je v ROEP riešená ako parcela registra E-KN č. 1-789/1 o výmere 1968 m², parcela E-KN č. 1-789/101 o výmere 182 m² a parcela registra E-KN č. 1-789/202 o výmere 86 m². Parcela registra E KN č. 1-789/202 bola vyvlastnená v prospech „pionierskej železničky“ pre vlastníka Mesto Prešov pod PVZ č. 184/75.

Správa katastra poukázala na Metodický návod na spracovanie registra obnovennej evidencie pozemkov MN 74.20.73.47.00., v zmysle ktorého je povinnosťou zhotoviteľa rozdeliť pôvodnú nehnuteľnosť, ak ju delí hranica zastavaného územia obce. V danom prípade bola parcela registra E-KN č. 1-932/1 delená hranicou zastavaného územia obce a preto bola v súlade s platnými predpismi riešená ako parcela registra E KN č. 1-932/1 o výmere 3417 m² (extravilán) a parcela registra E-KN č. 1-932/101 o výmere 28 m² (intravilán).

Správa katastra v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázala na právnu úpravu obsiahnutú v skorších zákonoch týkajúcu sa záväznosti údajov katastra. Uviedla, že nové výmery parciel určeného operátu evidovaných doteraz v pozemkovej knihe, resp. v registri E-KN boli spresnené na podklade digitalizovanej a vektorizovanej mapy určeného operátu, pričom nedochádza k zmene vlastníctva k pozemkom predmetu konania.

Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, v ktorom uviedla, že s rozhodnutím nesúhlasí, pretože má potvrdenie OPÚ v Prešove, že predmetné parcely neboli vyvlastnené a neboli zastavané, preto sa mali vrátiť v rámci reštitúcie vlastníkovi.

V.

Argumentácia rozhodnutia žalovaného

Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že PK parcely mpč. 712/2 o výmere 1556 m², mpč. 789/1 o výmere 2191 m² a mpč. 932/1 o výmere 3527 m² boli zapísané v PKV č. 119 v pôvodnom k.ú. K. v prospech A. P. rod. Y. v celosti. Časť pôvodných PK parciel mpč. 712/2 a 789/1 zapísaných v PKV č. 119 v k.ú. K. bola na základe právoplatného rozhodnutia Okresného národného výboru v Prešove, odboru výstavby č. výst. 5942/68 zo dňa 29.9.1969 vyvlastnená na výstavbu tzv. „pionierskej železnice“ v obci Solivar v k.ú. K.. Uvedeným vyvlastňovacím rozhodnutím právoplatným dňa 14.1.1970 bol vyvlastnený za náhradu diel o výmere 70 m² z parcely mpč. 712/2 a diel o výmere 86 m² z parcely mpč. 789/1 v prospech Čsl. štátu. Do operátu evidencie nehnuteľností bol zápis vyvlastňovacieho rozhodnutia vykonaný pod PVZ č. 184/75 na LV č. X, v k.ú. K., obec Solivar. Zákes bol vykonaný aj na pozemkovej mape. V rámci prečíslovania parciel EN pri zlúčení k.ú. K. a S. do k.ú. S. v roku 1976 bola parcela EN č. 797/4 na LV č. X zrušená pod PVZ č. 845/76. Pri PK parcelách mpč. 712/2 a 789/1 však nebola zaznamenaná zmena ich výmer v súvislosti s vyvlastňovacím rozhodnutím.

Ďalej žalovaný uviedol, že na základe III. etapy, ktorej účelom bolo zakladanie evidencie právnych vzťahov v extraviláne podľa zápisu v PKV č. 119 v pôvodnom k.ú. K. boli PVZ č. 252/93 na LV č. XXXX v k.ú. S. okrem iných zapísané parcely E-KN (parcela určeného operátu - združený pozemok) č. 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1 v prospech A. P. rod. Y. v celosti. Účelom III. etapy bolo identifikovať nehnuteľnosti, ku ktorým vlastnícke právo bolo evidované v pozemkovej knihe a zápis vlastníckeho práva vykonať na LV. Priebeh hraníc PK parciel mpč. 712/2, 789/1 a 932/1 bol zidentifikovaný na priebeh hraníc parcely zobrazenej na mape určeného operátu na parcely E-KN č. 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1. Na tento LV č. XXXX boli postupne zapisované listiny preukazujúce zmeny vlastníckeho práva k

parcelám E-KN č. 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1. Na základe uznesenia o dedičstve č. 19D 656/94, Dnot 225/94 po nebohej A. P. rod. Y. nadobudla, o.i., U. L., rod. P., v podiele 1/5 parcely E-KN č. 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1 zapísané na LV č. XXXX. Zápis vlastníckeho práva bol vykonaný pod PVZ č. 234/96 na LV č. XXXX, v k.ú. S.. Osvedčením o dedičstve č. 26D/639/2003, Dnot 104/03 po nebohom K. P. nadobudla, o.i., U. L., rod. P., v podiele 1/20 parcely E-KN č. 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1 zapísané na LV č. XXXX. Zápis vlastníckeho práva bol vykonaný pod ČZ 652/04 na LV č. XXXX, v k.ú. S.. Kúpnu zmluvou č. V 6415/05 (N 267/2005) nadobudla žalobkyňa v podiele 1/4 parcely E-KN č. 1-712/2 a 1-789/1 zapísané na LV č. XXXX. Zápis vlastníckeho práva bol vykonaný ČZ 47/06 na LV č. XXXX, v k.ú. S.. ČZ 417/09 bola parcela E-KN č. 1-932/1 zapísaná na nový LV č. XXXX v k.ú. S. v prospech doterajších vlastníkov.

V návrhu ROEP v k.ú. S. bola parcela E-KN č. 1-712/2 zapísaná na LV č. XXXX zidentifikovaná na parcely E-KN č. 1-712/2 o výmere 1375 m² a 1-712/102 o výmere 146 m² v prospech okrem iných aj U. L. v podiele 1/5, 1/20 a 1/4, ktorá vlastnícke právo k parcelám nadobudla na základe listín č. 19D 656/94, 26D/639/2003 a V 6415/05 a na parcelu E-KN č. 1-712/202 o výmere 70 m² v prospech Mesta Prešov v celosti, ktorý vlastnícke právo k parcele nadobudol na základe listiny č. výst. 5942/68. Rozdelenie parcely určeného operátu bolo vykonané podľa GP č. 179-25-116-915-66 v zmysle platných predpisov - § 13 ods. 3 písm. d) Metodického návodu na spracovanie ROEP (MN 84.11.13.32.31.00-06). Ďalej parcela E-KN č. 1-789/1 zapísaná na LV č. XXXX zidentifikovaná na parcely E-KN č. 1-789/1 o výmere 1968 m² a 1-789/101 o výmere 182 m² v prospech okrem iných aj U. L. v podiele 1/5, 1/20 a 1/4, ktorá vlastnícke právo k parcelám nadobudla na základe listín č. 19D 656/94, 26D/639/2003 a V 6415/05 a na parcelu E-KN č. 1-789/201 o výmere 86 m² v prospech Mesta Prešov v celosti, ktorý vlastnícke právo k parcele nadobudol na základe listiny č. výst. 5942/68. Rozdelenie parcely určeného operátu bolo vykonané podľa GP č. 179-25-116-915-66 v zmysle platných predpisov - § 13 ods. 3 písm. d) Metodického návodu na spracovanie ROEP (MN 84.11.13.32.31.00-06). Parcela E-KN č. 1-932/1 zapísaná na LV č. XXXX zidentifikovaná na parcely E-KN č. 1-932/1 o výmere 3417 m² a 1-932/101 o výmere 28 m² v prospech okrem iných aj U. L. v podiele 1/5 a 1/20, ktorá vlastnícke právo k parcelám nadobudla na základe listín č. 19D 656/94 a 26D/639/2003. Rozdelenie parcely určeného operátu na časti bolo vykonané z dôvodu, že pôvodná nehnuteľnosť je delená v zmysle platných predpisov hranicou zastavaného územia obce podľa § 13 ods. 3 písm. c) Metodického návodu na spracovanie ROEP (MN 84.11.13.32.31.00-06).

Žalovaný uviedol, že po prešetrení bolo zistené, že pri parcelách E-KN č. 1-712/2, 1-789/1 a 1-932/1 nedošlo k prekročeniu krajnej odchýlky. Preto bolo rozhodnuté, že sa prevezme grafická výmera parciel určeného operátu.

Žalovaný ďalej uviedol, že časť pôvodných PK parciel mpč. 712/2 a 789/1 zapísaných v PKV č. 119 v k.ú. K. bola vyvlastnená za náhradu podľa § 18 až § 20 zákona č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku A. P. na základe právoplatného rozhodnutia Okresného národného výboru v Prešove č. výst. 5942/68 zo dňa 29.9.1969 a že zmena výmer predmetných parciel nebola zaznamenaná a pri vydávaní podkladov k dedičským konaniam bola uvádzaná pôvodná výmera predmetných parciel uvedená v pozemkovej knihe. Vlastnícke právo k predmetným parcelám nadobudla žalobkyňa až po vyvlastnení ich častí. Dodal, že vzhľadom na to, že k žiadnej zo všetkých predložených verejných listín na zápis do katastra nehnuteľností v súvislosti s týmto konaním nebol pripojený geometrický plán, ktorý by presne definoval geometrické a polohové určenie pozemkov, výmery týchto parciel boli spresnené konaním o ROEP v súlade so zákonom č. 180/1995 Z.z. s tým, že ich geometrické a polohové určenie bolo prevzaté z určeného operátu v zmysle platných predpisov.

K námietke žalobkyne tieto parcely neboli vyvlastnené, o čom má potvrdenie obvodného pozemkového úradu, žalovaný uviedol, že toto vyvracia vyvlastňovacie rozhodnutie uložené v zbierke listín Správy katastra Prešov pod PVZ č. 184/75 v k.ú. S.. K námietke odvolateľky, že tieto pozemky sa mali vrátiť v rámci reštitúcie žalovaný uviedol, že právo na navrátenie vlastníctva k pozemku si mohla v zákonnej lehote uplatniť len oprávnená osoba podľa zákona č. 503/2003 Z.z. a len v prípade preukázania skutočností podľa § 3 cit. zákona.

Na záver žalovaný uviedol, že povinnosťou orgánu na úseku katastra nehnuteľností je evidovať vlastnícke právo nadobúdateľov v zmysle platných právnych listín. Parcely uvedené v námietke sú v návrhu ROEP zapísané v súlade s listinami uloženými v zbierke listín a v skorších operátoch, ktoré evidovali vlastnícke vzťahy a sú zobrazené v súlade s geometrickým a polohovým určením podľa mapy určeného operátu a katastrálnej mapy.

VI.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nebolo dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 15. apríla 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zrušení rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu o nevyhovení námietke žalobkyne proti výpisu z návrhu ROEP, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej aj správy katastra, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami účastníkov konania a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa riadne zaoberal námietkami žalobkyne a pokiaľ dospel k záveru, že správne rozhodnutia boli nepreskúmateľné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci, ako aj pre nedostatok dôvodov, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p., považovať za správne. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Zákom č. 345/2012 Z.z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli s účinnosťou od 1. januára 2013 okrem iných zrušené aj katastrálne úrady (§ 1 písm. h/ zákona č. 345/2012 Z.z.), pričom v zmysle § 7 ods. 1 prešla ich pôsobnosť ustanovená osobitnými predpismi na správy katastra v sídlach krajov.

Podľa § 7 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy písm. e) sa zrušujú správy katastra. Pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia v sídle kraja, obvodného pozemkového úradu v sídle kraja, obvodného lesného úradu v sídle kraja, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v sídle kraja a správy katastra v sídle kraja ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad v sídle kraja. Pod všeobecným označením žalovaný v texte je preto nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán, ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 180/1995 Z.z. v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len „konanie“) sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov (ďalej len „register“).

Predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií (ďalej len „pozemok“), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy.

Podľa § 6 zákona č. 180/1995 Z.z. podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci (ods. 1).

Správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov. Pribeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje (ods. 2).

V zmysle § 34 SP na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav vecí a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi (ods. 1).

Účastník konania je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe (ods. 3).

Podľa § 46 SP rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného vyplynulo, že žalobkyňa vzniesla v konaní o ROEP v k.ú. S. námietku proti výpisu z návrhu ROEP tvrdiac, že disponuje potvrdením, či rozhodnutím OPÚ svedčiacim o tom, že predmetné pozemky pôvodne vedené v k.ú. K., PKV č. 119, mpč. 712/2 oráčina vo výmere 72 m² a mpč. 789/1 oráčina vo výmere 86 m² neboli vyvlastnené a neprešli do vlastníctva štátu.

Správne orgány v súvislosti s uvedeným tvrdením žalobkyne nevykonali žiadne dokazovanie a aj podľa názoru odvolacieho súdu bez náležitého odôvodnenia námietku žalobkyne zamietli.

Žalovaný sa v konaní o odvolaní obmedzil len na strohé konštatovanie, že „...námietku odvolateľky, že tieto parcely neboli vyvlastnené, o čom má potvrdenie obvodného pozemkového úradu, vyvracia vyvlastňovacie rozhodnutie uložené v zbierke listín Správy katastra Prešov pod PVZ č. 184/75 v k. ú. S.. K námietke odvolateľky, že tieto pozemky (v danom prípade len častí parcel) sa mali vrátiť v rámci reštitúcie odvolací orgán uvádza, že právo na navrátenie vlastníctva k pozemku si mohla v zákonnej lehote uplatniť len oprávnená osoba podľa zákona č. 503/2003 Z.z. v platnom znení a len v prípade preukázania skutočností podľa § 3 cit. zákona...“.

Žalobkyňa predložila v súdnom konaní právoplatné rozhodnutie OPÚ v Prešove OPU-2009/01213-10/Sv zo dňa 29.5.2009 vydané v konaní o reštitučnom nároku žalobkyne uplatnenom podľa ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. Z uvedeného rozhodnutia o.i. vyplynulo to, že podľa identifikácie Správy katastra Prešov č.j. 3131/2007 zo dňa 12.5.2008 sú vlastníckmi pozemkov E KN parc. č. 789/1, orná pôda vo výmere 2191 m² a parc. č. 712/2, orná pôda vo výmere 1556 m² podľa LV č. XXXX, k.ú. S., fyzické osoby. Výmery predmetných pozemkov na LV sú zhodné s výmerami uvedenými v PKV č. 119. Správny orgán mal za preukázané, že v dôsledku vyvlastňovacieho rozhodnutia ONV v Prešove, odboru výstavby č. Výst.5942/68 zo dňa 19.9.1969 nedošlo k strate vlastníctva, čo preukazuje LV č. XXXX, k.ú. S.. Uvedené bolo aj dôvodom, pre ktorý nebolo žalobkyni priznané vlastnícke právo ani právo na náhradu - jednoznačne z dôvodu, že k vyvlastneniu pozemkov v prospech štátu nedošlo.

Podľa názoru odvolacieho súdu hoci konanie o ROEP a konanie reštitučné sú upravené v osobitných zákonoch nemožno v konaní o ROEP absolútne ignorovať právoplatné závery o vlastníctve nehnuteľností zistené v reštitučnom konaní. Takýto postup správnych orgánov by spochybňoval jeden zo základných pilierov nášho právneho systému a síce právnú istotu, najmä ak Správa katastra Prešov vyhotovila identifikáciu č.j. 3131/2007 zo dňa 12.5.2008, z ktorej v reštitučnom konaní vyplynulo, že

vlastníkmi pozemkov boli fyzické osoby, teda že k vyvlastneniu predmetných pozemkov pre štát nedošlo, no v konaní o ROEP ten istý orgán vychádzajúci z toho istého vyvlastňovacieho rozhodnutia konštatoval, že k vyvlastneniu na štát došlo. Najvyšší súd zdôrazňuje, že jedna a tá istá skutočnosť nemôže byť v rôznych konaniach interpretovaná rozlične a na úkor žalobkyne.

Pokiaľ žalobkyňa v námietke vznesenej proti návrhu ROEP poukázala na existenciu potvrdenia, či rozhodnutia OPÚ, podľa ktorého k vyvlastneniu nedošlo, bolo úlohou správy katastra uvedené tvrdenie v súčinnosti so žalobkyňou overiť, vyhodnotiť a v rozhodnutí náležite odôvodniť. Pokiaľ správa katastra ani žalovaný nevysvetlili vo svojich rozhodnutiach, prečo právoplatné rozhodnutie svedčiacie o určitom fakte, pre konanie o ROEP významnom, nevzali do úvahy, hoci uvedené žalobkyňa namietala, nemožno ich rozhodnutia považovať za vydané na základe riadne zisteného skutkového stavu, ani za náležite odôvodnené. Najvyšší súd tu poukazuje aj na znenie ustanovenia § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 180/1995 Z.z. v spojení s povinnosťou správneho orgánu vyplývajúcou so SP riadne zistiť skutkový stav veci - správny orgán v konaní o ROEP je povinný za účelom zisťovania podkladov pre ROEP vychádzať aj z údajov z katastrálneho operátu, štátnych archívov či z listín predložených účastníkmi konania, ako aj z iných dôkazov (napr. právoplatné rozhodnutie vydané v reštitučnom konaní).

Rozhodnutie o reštitučnom nároku vydané v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z.z. síce nie je rozhodnutím, na základe ktorého vznikajú, zanikajú či menia sa vecné práva k nehnuteľnostiam, no jednako je rozhodnutím, na ktoré orgány v konaní o ROEP mali prihliadnuť, nakoľko sa týka skutočností rozhodných aj pre konanie o ROEP. Žalovaný totiž v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že k vyvlastneniu predmetných pozemkov na základe uvedeného vyvlastňovacieho rozhodnutia došlo, hoci v inom správnom konaní správny orgán v rámci svojej právomoci deklaroval, že titulom tohto vyvlastňovacieho rozhodnutia k vyvlastneniu nedošlo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nepovažoval odvolacie dôvody žalovaného za relevantné a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP, keď v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov v sume 137,97 Eur (za 1 úkony právnej služby - podanie odvolania a prislúchajúci režijný paušál) a žalovanému uložil priznané trovy zaplatiť a to k rukám právnej zástupkyne žalobkyne.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.